

ne natisnenih, Kranjsko zgodovino zadevajočih rokopisov. — L. 1876: Doneski itd. — Numismatični spominki iz l. 1848. in 1849. Priobčil Janez Parapat.

e) Besednik največ iz španščine na pr. l. 1869: Janez soldat. Najboljše krščansko delo. Kasilda. Janez Vsegadost in smrt. Verne duše. L. 1870: Prilike o Bonaventure: 1. Gadji lovec. 2. Papežev izpovedanec. L. 1871: Prihod Turkov v Evropo n na slovensko zemljo. Razmišljeni Juri. O petelinčku. Povabljeni gost. L. 1873: Ofero (Španjolska legenda).

f) Koledar družbe sv. Mohorja l. 1870: Bitva pri Sisku.

g) Slov. Narod l. 1870: O naučnem slovníku v mali obliki. L. 1873: Historično-geografično društvo itd.

h) Zora l. 1872: Na Dobraču. Žiga Herberstein v Moskvi. L. 1873: Dva umetnika. O španjolskem gledišču. — Vestnik I: Gospodje Višnjagorski. L. 1875 II: Slovenščina v Kočevskem narečju. L. 1875. III: Kritika. Opis jugoslavenskih novaca, Prof. Sime Ljubića . . u Zagrebu 1875. IV. D. Albrecht.

i) Slovenec l. 1873: Hohenwarti. L. 1874: Furlanski arhivi in naša zgodovina. Ahasver ali večni Jud.

k) Danica l. 1874: O staro-loški fari. Zgodovinska črtica, kjer proti koncu pravi: „Vender bi se našlo še to in uno v arhivih župnih, le preiskavati jih je treba in potem naznanjati, karkoli se najde zgodovinsko zanimivega v njih, da dobimo tedaj vsaj kolikoršno tolikošno cerkveno povestnico Kranjsko. Ali bode vsa naša vednost v cerkveni zgodovini vedno le to, kar nam daje v opombah na zadnjih stranéh „Catalogus Cleri!“ (str. 303). L. 1875: Sveto leto na svetinjah. — Razun tega je vravnal ali sestavil več molitvenih knjig na pr.: Molitvene bukvice za pobožno mladost. — Steza v sveti raj. — Zvonček nebeški. — Dušni vodnik v srečno večnost, mašne molitvene bukve za bogoljubne odraščene ljudi, kateri želé v duhu in v resnici Boga častiti, spisal J. Parapat, župnik (Vid. Priloga k Slovencu . . H. Ničman). — V „Matici Slov.“ hrani se rokopis njegov: Pregovori in reki. I. zv. različnih v abecednem redu, II. zv. vremenskih posebej. — Sicer glej „Slov. Narod“ (1879 št. 85).

O troških in dohodkih na šolskem vrtu.

Deželni šolski svèt izdal je naredbo, v kateri določuje, kedo naj krije troške ob vzdrževanju šolskega vrta in kedo naj razpolaga o dohodkih šolskega vrta. Uvod te naredbe slove, da je naredba izdana na moj predlog. Po naključji zvedel sem o dosedaj mi neznaní naredbi, ker me je opozoril na njo prijatelj učitelj, kateri mi je povedal, da jo je priobčil tukajšnji nemški šolski list, ki porabi ob enem priliko, udrihati po meni. Odločno zanikavam, da bi hotel z imenovanim listom polemizovati, ampak prijavití hočem te vrste le zaradi tega, da preprečim hujskanje, ki je proti meni naperjeno.

Uvod imenovane naredbe slove: Kmetijski potovalni učitelj Pirc je v svojem letnem poročilu o šolskih vrtih poudarjal potrebo, urediti pravne razmere gledé užitka od šolskih vrtov.

Gledé tega oménjam, da sem jaz v letnem poročilu svojem za l. 1886/7. trdil, da ovira razvoj šolskih vrtov na Kranjskem med drugim tudi nejasna pravna razmera, kedo naj šolski vrt vzdržuje in čegavi naj so dohodki njegovi. K sklepu tega poročila sem stavil med drugim tudi predlog: Pravne razmere o užitku dohodkov iz šolskega vrta in o troških vzdržavanja šolskih vrtov naj se uredé.

To je vse; v resnici krivični način izvršitve mojega predloga pa nisem jaz zakrivil.

Ko sem pisal poročilo, vodila me je misel, da bi se vender dalo narediti potom naredbe višje šolske oblasti, da bi občine kaj več storile za šolske vrtove. Storil sem pa to tudi na prošnjo učiteljev, ki so vsled zdajšnjih razmer trpeli očitno krivico. Omé- njam naj le tri slučaje. Učitelj neke občine prišel je v disciplinarno preiskavo, ker je pri odhodu iz dotične službe svoje pobral vsa drevesca, katera je vzgojil popolnoma ob svojih troških. Drugi učitelj dobil je pa ukor od okrajnega šolskega sveta, ker je samo- voljno izkopal in oddal drevesa iz šolskega vrta, čeravno obdeluje vrt brez podpore šolske občine.

V tretjem kraji so pa učitelju kar odvzeli del šolskega vrta in so ga dali v porabo privatni stranki. To vse sem navedel v svojem poročilu.

V poročilu pa na dohodke sploh toliko nisem mislil, kolikor na potrebščine za vzdr- ževanje šolskega vrta. Gledé dohodkov je i tako izdalo vis. c. kr. naučno mini- sterstvo v l. 1875. naredbo, ki slove: „Pred vsem naj se ne pušča v nemar, da je naloga šolskega vrta pospeševati pouk in da gre še v drugi vrsti se ozirati na dohodke iz vrta in na pokritje učiteljevih domačih potrebščin“.

H koncu dovoljujem si pri tej priliki prijaviti še moje nazore o tej reči: Šolska občina naj je zavezana, dati učitelju vse potrebno za vzdrževanje šolskega vrta, učitelj naj pa prepusti vzgojena sadna dreveseca in ameriške trte občini za porabo v občini sami. Vsa druga korist od vrta mora biti učiteljeva. V strokovno delovanje učiteljevo na šolskem vrtu se pa občina, kakor krajni šolski svet neposredno ne smeta vtikati.

Ako pa učitelj vzdržuje šolski vrt ob svojih troških, potem so pa dohodki in troški učiteljeva privatna zadeva, v katero se ne sme nihče vmeševati.

V tem smislu sem deloval in bodem tudi še naprej deloval; gg. učitelji, ki so vneti šolski vrtnarji, naj so pa prepričani, da bodem deloval vedno na njih korist, kolikor je sploh meni mogoče. Da sem bil pa napaden, menim, da ni toliko vzrok oménjena na- redba, kolikor drugi del mojega letnega poročila, ki je i tako znan vsem mlajšim vrtnar- jem na Kranjskem.

V Ljubljani, 3. novembra 1887.

Gustav Pirc.

Učiteljska zborovanja v Ljubljani.

III.

Občni zbor „Slovenskega učiteljskega društva“.

(Dalje in konec.)

Tajnikovo poročilo se odobri in se vzame na znanje. Potem poroča blagajnik g. Ivan Tomšič in kaže, da ima društvo 143 pravih in 29 podpornih udov, da so dohodki znašali 229 gl. 89 kr., troški pa 40 gl. 60 kr. (Tu pa še niso všteti troški za iz- dano „knjižnico za mladino“, ki bode društvo stala gotovo čez dobrih 100 gl.) Račun se odobri.

Za tem poroča ravnatelj meščanske šole in c. k. okrajni nadzornik gosp. Ivan La- pajne ter v dolgem in temeljitem govoru govori „o potrebi stalne razstave učil za slovenske šole“. (Glej „Uč. Tov.“, št. 20. t. l.) K sklepu dostavlja: Ljubljanska razstava te vrste morala bi se posebno ozirati na slovenske in sploh na slovanske učilne pripomočke ter bode gotovo dobro vplivala na razvoj in izobrazbo slovenskega učitelj- stva. Prva skrb bi bila zdaj, da bi se za to razstavo dobili primerni prostori. Mogoče,